

**Naturvernforbundet
i Troms**
Romssa Luondugáhttenlihttu

Tjeldsund kommune
Skånlandsveien 72/76
9440 Evenskjer
post@tjeldsund.kommune.no

22.01.2020

Klage på innvilget dispensasjon for endring av elveløpet til Stillelva i sak 18/409 gjeldene eiendom 77/9 i Tjeldsund kommune (tidligere Skånland kommune).

Sak: SØKNAD DISPENSASJON FRA LNF FORMÅLET OG PBL § 1 8
Saksbehandler: Lisa Marie Winther Arkiv: 611 Arkivsaksnr.: 18/409

Generelt

Naturvernforbundet Troms har tidligere klaget på denne saken den 18.12.2018 og står fast ved våre innvendinger i saken. Vi stiller oss også sterkt kritisk til de påpekte saksbehandlingsfeil som Fylkesmannen i Troms og Finnmark viser til i sin uttalelse (vedlagt denne klage) og stiller oss som sådan bak de kritiske forhold ved saksbehandlingen i daværende Skånland kommune. Etterrettelig og materielt riktig saksbehandling er avgjørende for den rettspleie og forvaltningsrettslige praksis som skal sikre at natur og miljøverdier blir ivaretatt etter lovfestede bestemmelser som skal sikre tilstrekkelig vern og beskyttelse av naturmiljøet. Det skulle ikke være nødvendig å påpeke dette, men i denne saken synes det nødvendig- naturmangfold er sterkt truet i vår tid (jmf Naturpanelet sin siste rapport), og alle må ta sin del av ansvaret for å sikre blant annet våre vassdrag og de økologisk viktige tjenestene og oppvekstforhold de representerer.

Dispensasjon etter plan og bygningsloven § 19-2 fra kommunens forbud mot tiltak i 50 meters sonen til Rensåvassdraget, tiltak i 100 sonen for strandsone og LNF-område.

Det er uklart for Naturvernforbundet Troms hvordan kommunen stiller seg til Fylkesmannens påvisninger av arealplanens status der området ikke er regulert som et LNF-område og hvor da vurderingene klart bør knyttes til det foreliggende forbud mot tiltak 50 meter fra Rensåvassdraget. Vi ber om at kommunen vurderer om vedtaket er gyldig all den tid det ikke oppklares hva som er status i henhold til arealplanen i området.

Naturvernforbundet Troms vil med dette klage på vedtaket om at dispensasjon for å endre elveløpet til Stillelva gis og krever at Stillelva tilbakeføres til sitt opprinnelige elveløp og at dispensasjon ikke innvilges.

Vi begrunner vår klage med at det i saksfremlegget ikke er vist at kravene for dispensasjon faktisk er oppfylt etter plan og bygningsloven § 19-2. Dispensasjon kan gis hvis formålet det dispenseres fra ikke blir skadelidende og at fordelene er større enn ulempene.

Formålet med et forbud i en 50 meters sone til et vernet vassdrag er etter alle rimelige oppfatninger begrunnet i et mål om å verne vassdraget slik det er og det er liten tvil om at også mindre bekkeleier er viktige deler av økosystemer i vassdrag, blant annet som oppvekstområde for laks, ørret og røye. Vi er kjent med at Stillelva har vært et slikt oppvekstområde for yngel og småfisk, men at dette ikke lengre er tilfellet.

Stillelva har blitt endret slik at der det før var svinger i elveløpet er det nå en rett linje og bunn og kanter i elva er belagt med sten. Verken kommunen eller søker/tiltakshaver i saken har etter det vi kan lese av sakspapirene rådført seg med eksempelvis NVE i saken og vi stiller spørsmål ved om kunnskapsgrunnlaget etter Naturmangfoldloven § 8 kan sies å være oppfylt i gjeldende sak. Virkningene av å endre et elveløp fremstår som synsing og vi finner ingen faglige begrunnelser for det å endre et elveløp på denne måten er positiv og/eller ikke har negative virkninger i lys av de lokale forholdene. Videre er det graverende at kommunen ikke vurderer endringene i forhold til fjerning av kantvegetasjon for naturmangfoldet jmf.

Naturmangfoldlovens prinsipper. Kantvegetasjon er svært viktig langs vassdrag og NVE har en egen veileder for vedlikehold av slik vegetasjon: <https://www.nve.no/nytt-fra-nve/nyheter-skred-og-vassdrag/ny-veileder-om-vegetasjonen-langs-vassdrag/> . Videre er Rensåvassdraget ei elv med både laks, ørret og røye og det er vel kjent at tilstøtende elve- og bekkeleier er kjente oppvekstområder for disse artene:

<https://naturvernforbundet.no/agder/nyheter/vegutbygging-truer-orret-laks-og-roye-i-vest-agder-article15811-1351.html>. Vi mener kommunen burde vurdere Stillelvas betydning som oppvekstområde for yngel opp mot det vernede vassdraget og hvorvidt endringer i elveløpet og kantvegetasjon har skadet forholdene til yngel.

Vernede vassdrag har som formål å sikre viktige økosystemtjenester og vi mener ulempene ved å innvilge dispensasjoner i forbudsområder i tilknytning til vassdragene er svært uheldig. Det svekker verneformålet og bestemmelser som skal verne naturmiljøet fra tiltak.

Naturvernforbundet Troms mener at private fordeler knyttet til bygging av fritidsboliger ikke kan gå foran hensyn til vernede vassdrag- særlig i lys av at disse vassdragene er svært viktige for naturmangfoldet i Norge og at de uberørte vassdragene er i et fåtall.

Naturvernforbundet Troms mener at dispensasjonsvilkårene etter plan og bygningsloven § 19-2 ikke er oppfylt grunnet manglende vurdering av virkningene endring av elveløpet har medført til skade for verneformålet det dispenseres fra. Det er ikke foretatt en vurdering av at kantvegetasjon og bunnforhold er fjernet og endret, det er ikke faglig begrunnet at endring av elveløpet fra svingete til rettlinjet ikke har noen negative effekter for naturmangfoldet. Disse endringene er heller ikke vurdert opp mot sårbare og truede arter som laks, ørret og røye i Rensåvassdraget. Det medfører altså ikke riktighet at området ikke har noen sårbare arter jmf. Saksfremlegget til kommunen.

For Naturvernforbundet Troms
Anne-Lise Mortensen.
Fylkesleder

Vedlagt: Uttalelse fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Klage Naturvernforbundet Troms 18.12.2018

Kopi: Fylkesmannen i Troms og Finnmark